

ความทุกข์ของเศรษฐกิจ ชั่วข้ามคืน

คุณเคยคิดใช่ไหมว่า “ถ้าถูกลอตเตอรี่รางวัลที่ 1 คงมีความสุข!” แต่รู้ไหมครับว่า คนที่ถูกลอตเตอรี่รางวัลใหญ่จริงๆ น้อยคนนักที่จะหาความสุขเจอ

เมื่อปีก่อนมีนักศึกษาเข้ามาคุยกับผมว่า อยากไปเที่ยวประเทศสหรัฐอเมริกา เพราะได้รับเงินก้อนมาจากคุณป้าที่ถูกลอตเตอรี่รางวัลใหญ่ และเล่าเรื่องชีวิตคุณป้าหลังได้รับเงินรางวัลให้ฟังว่า คุณป้าอยู่บ้านตัวเองไม่ได้ เพราะกลัวคนในหมู่บ้านแห่มาขอเงิน เริ่มนอนไม่หลับ เพราะเครียดที่ถูกบางคนใช้เงินที่ได้ไปกับการพนัน และเริ่มทะเลาะกัน เพราะอยากได้รับเงินเยอะกว่าเดิม จนคุณป้าพูดว่า “ไม่ถูกเลยยังดิชะกว่า”

ในมุมมองคนอื่นคงรู้สึกอิจฉา แต่ใครจะรู้ว่าภายในจิตใจของคุณป้ามันทุกข์ขนาดไหน จากตัวอย่างที่เล่ามาก็พอทำให้รู้ว่า การถูกลอตเตอรี่รางวัลใหญ่ไม่ได้มีความสุขอย่างที่วาดฝันไว้

มีงานวิจัยชื่อ “โครงการศึกษาการพัฒนาในผู้ใหญ่ แห่ง

มหาวิทยาลัยฮาร์วาร์ด” (Harvard Study of Adult Development) เพื่อหาคำตอบว่า “อะไรคือสิ่งที่ทำให้มนุษย์มีชีวิตที่ดี และมีสุขภาพแข็งแรง” เริ่มทำในปี 1938 กับกลุ่มตัวอย่าง 742 คน ใช้เวลาวิจัยนาน 75 ปี และมีผู้เข้าร่วมที่เหลือรอดจนถึงวัย 90 ปี เพียง 80 คน

ผลวิจัยสรุปว่า “ความร่ำรวย” “ชื่อเสียง” หรือ “การทำงานหนัก” ไม่ได้ทำให้ชีวิตที่ดีได้อย่างที่เขาเคยเชื่อเมื่อยังอายุน้อย แต่มันคือการมี “ความสัมพันธ์ที่ดี” กับครอบครัว เพื่อน และคนในสังคมของเขาต่างหาก โดย “ความสัมพันธ์ที่ดี” นี้ไม่ได้ขึ้นอยู่กับจำนวนเพื่อน หรือหมายความว่าต้องราบรื่นดีไม่มีทะเลาะกัน แต่คือการที่เขารู้ว่า ยังมีคนที่สามารถพึ่งพาและเชื่อใจได้ในเวลาที่รู้สึกยากลำบากนั่นเอง

สุดท้ายแล้วนักศึกษาคนนี้ก็ตัดสินใจไม่ใช้เงินกับการไปเที่ยว แต่เก็บไว้เพื่อครอบครัวและอนาคต เพราะเห็นแล้วว่า การไปเที่ยวจริงๆ ก็ให้ความพอใจกับเขาได้ไม่นาน

ไม่ใช่แค่กับคุณป้าที่ยกตัวอย่างมาเท่านั้น แต่เราทุกคนกลายเป็นคนที่สมปรารถนา แต่ไม่มีความสุขได้เหมือนกัน ถ้าเรายังถูกความคิดหลอกเราว่า “ถ้าได้สิ่งที่ปรารถนามาแล้วจะมีความสุข” เพราะจากการให้คำปรึกษาผู้คนมากมาย ผมพบว่าจิตใจมนุษย์ถูกออกแบบมาให้ “ไม่สามารถเติมเต็มได้” ด้วยกิเลส ตัณหา หรือวัตถุนิยม ซึ่งสิ่งนี้หลายคนคงรู้ดี แต่ปัญหาคือ เราไม่เชื่อว่ามันให้ความสุขไม่ได้จริงๆ และยังคงใช้ชีวิตแบบเดินร่นเพื่อให้ได้มา

ตอนนี้อยู่ที่ว่าเราจะซื้อบทเรียนของคนที่อาบน้ำร้อนมาก่อน หรือว่ายังก้มยอ ยืนยันว่าอยากถูกลอตเตอรี่รางวัลที่ 1 อยู่เหมือนเดิม?